

2022 METŲ APKLAUSOS APIE GALIMAS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO SRITIS MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE REZULTATAI

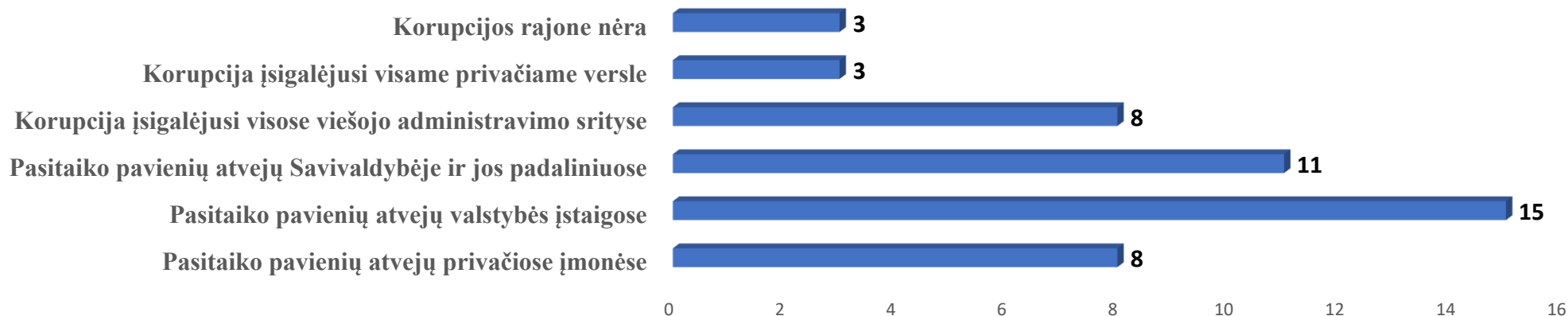
Molėtų rajono savivaldybės Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius, vykdydamas Molėtų rajono savivaldybės 2021–2024 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą (1.1. priemonė) ir siekdamas nustatyti gyventojų nuomonę apie savivaldybės veiklos sritis, kuriose yra didelė tikimybė pasireikšti korupcijai, savivaldybės interneto svetainėje ir socialiniame tinkle „Facebook“ atliko anoniminę gyventojų apklausą.

Buvo pateikta 14 klausimų su atsakymų variantais ir prašymas pateikti pasiūlymų Antikorupcijos komisijai. Apklausa vyko nuo 2022-11-18 iki 2022-12-18. Apklausoje dalyvavo 32 respondentai. Atsakiusių į įvairius klausimus skaičius svyruoja nuo 32 iki 10.

Pateikiant atsakymų variantus buvo sudaryta galimybė pasirinkti kelis atsakymus, todėl bendras atsakymų į klausimą skaičius didesnis, nei respondentų skaičius ir atspindi dažnesnį vieno ar kito atsakymo pasirinkimą.

1. Ar, Jūsų nuomone, Molėtų rajone yra korupcijos apraiškų?

32 respondentai

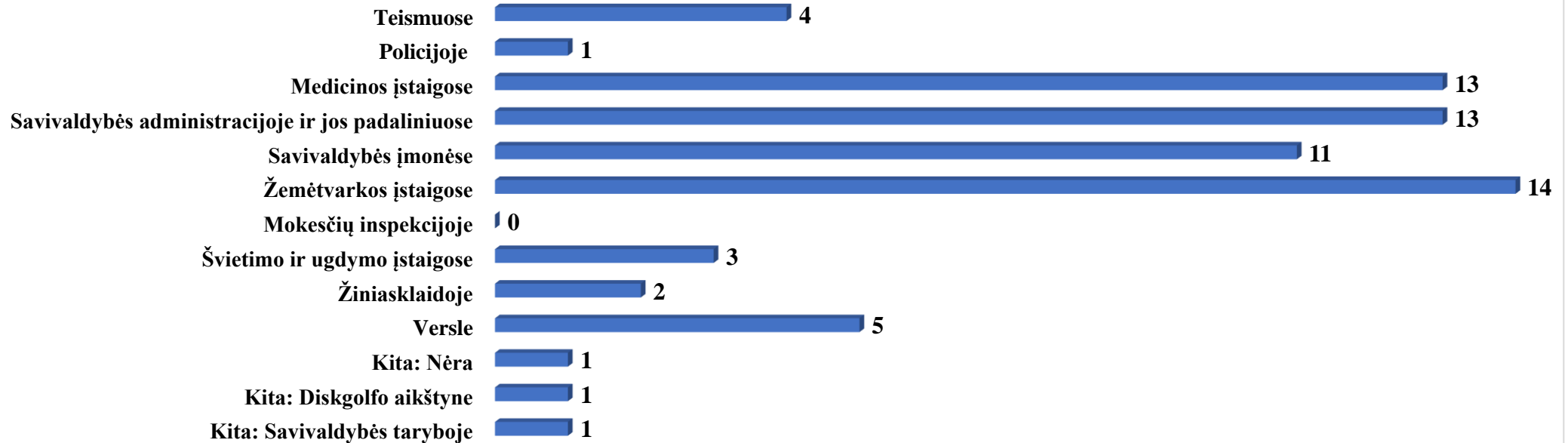
2. Kokios priežastys, Jūsų manymu, leidžia plisti korupcijai?

29 respondentai

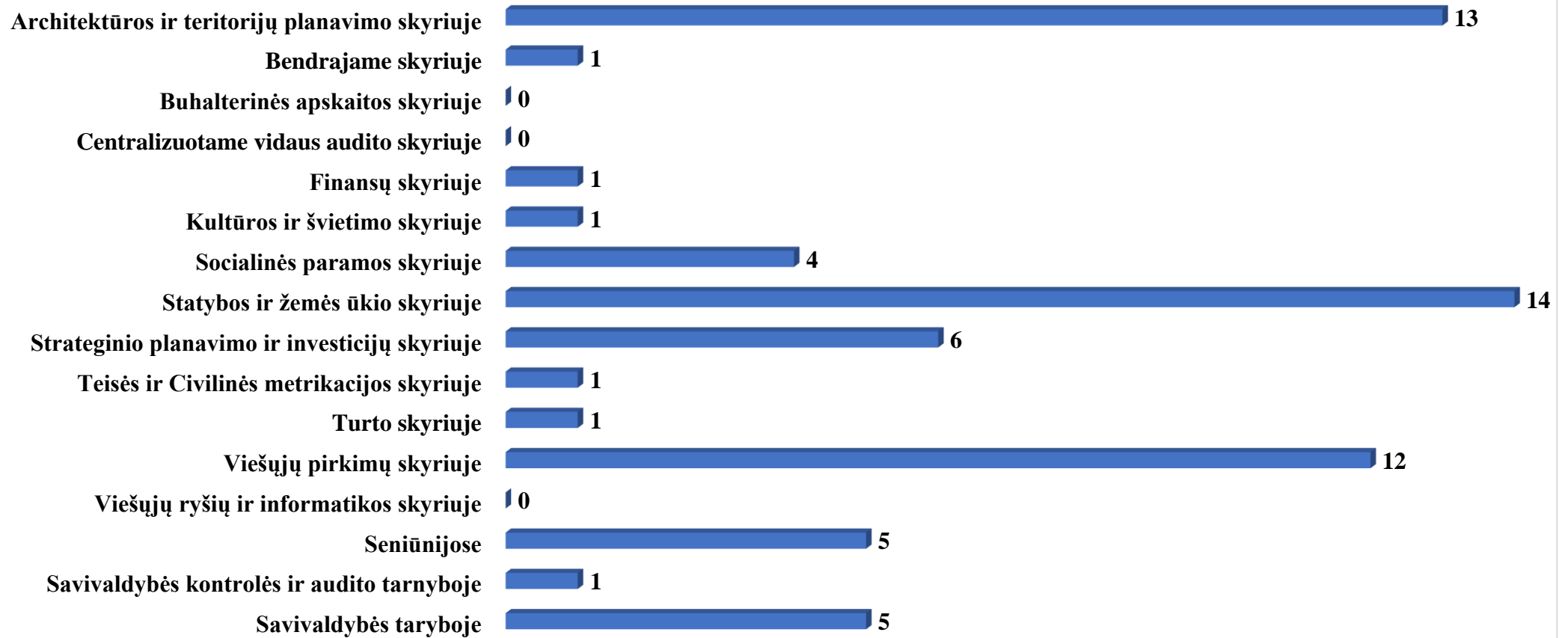

3. Kur, Jūsų manymu, daugiausiai korupcijos apraiškų?

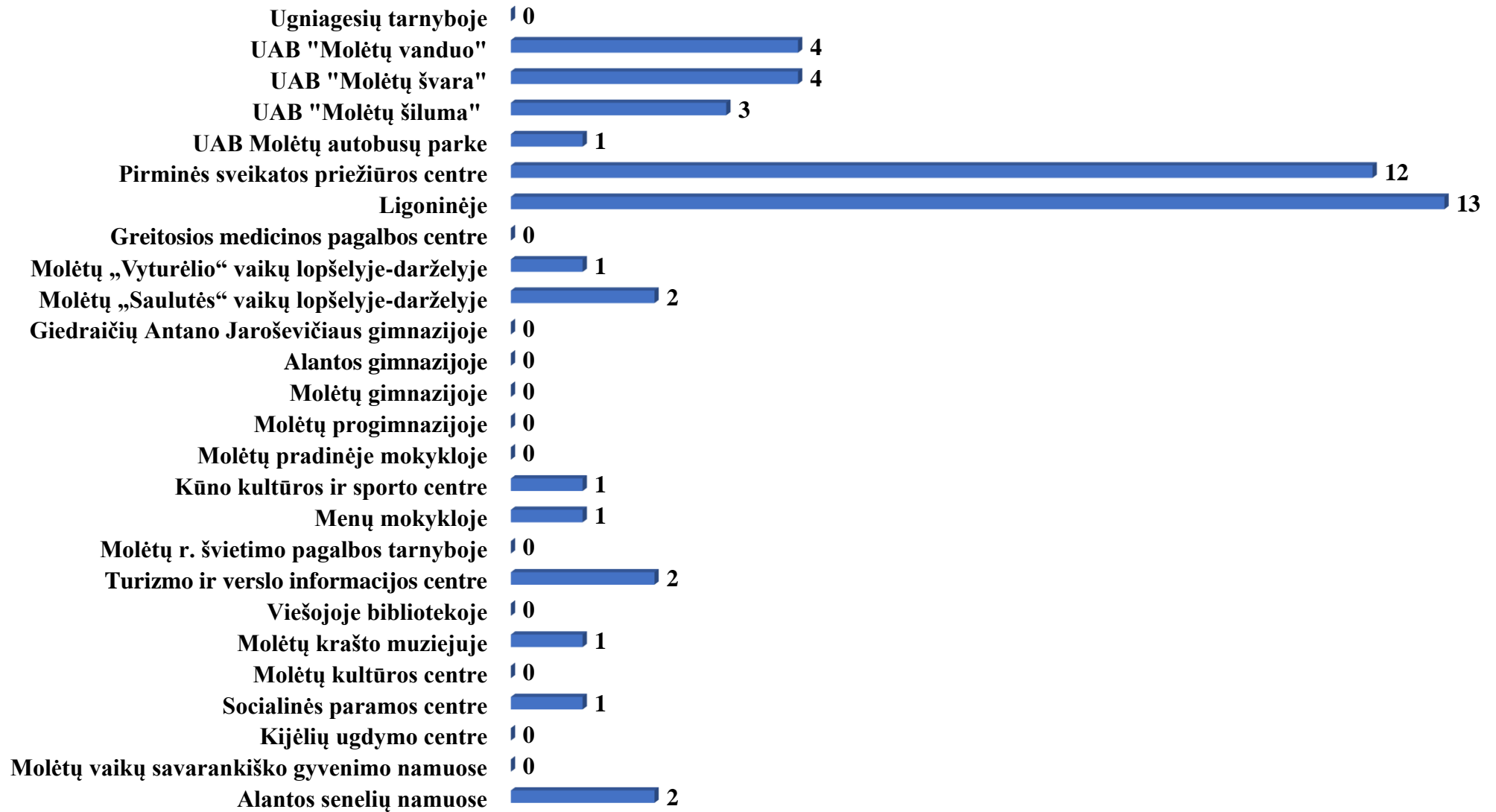
31 respondentas

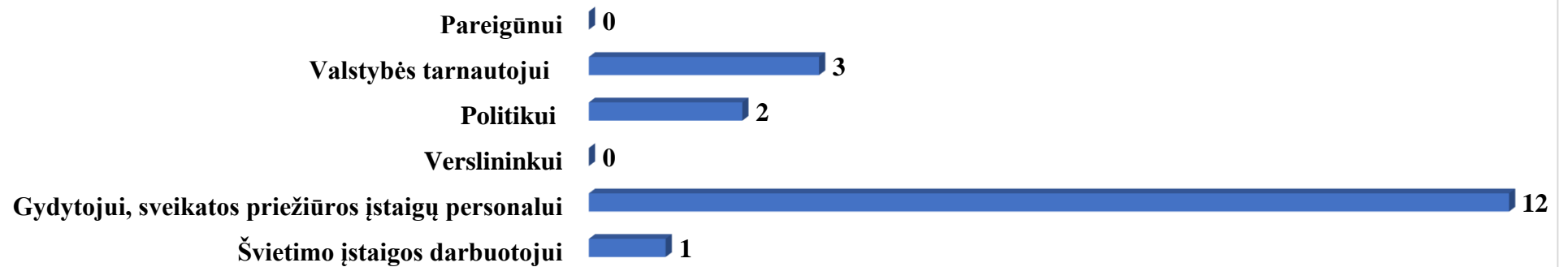
4. Jūsų nuomone, kuriuose savivaldybės padaliniuose labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas? 28 respondentai

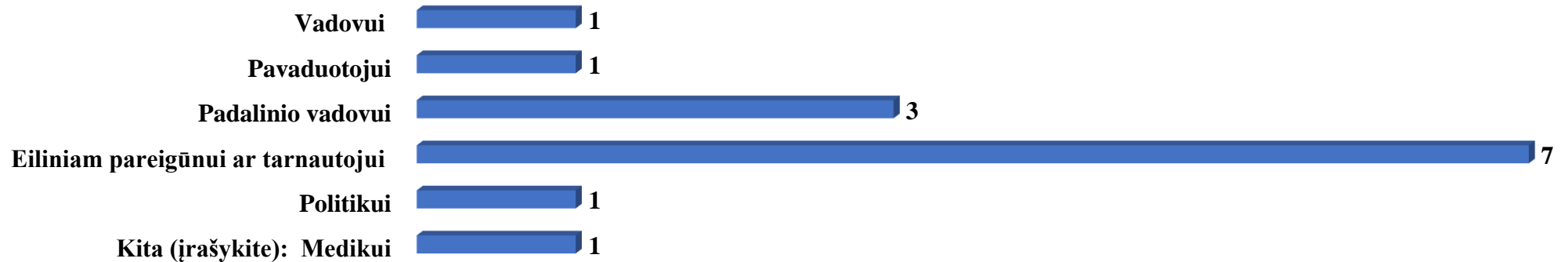
5. Jūsų nuomone, kuriose savivaldybės įstaigose ir įmonėse labiausiai paplitęs neoficialus atsiskaitymas? 25 respondentai

6. Ar teko neoficialiai mokėti ? (jei taip – nurodykite kam, jei ne - klausimą praleiskite). 16 respondentų

7. Kokio lygio asmeniui teko mokėti neoficialiai, duoti dovanų, atsiskaityti už paslaugas? 13 respondentų

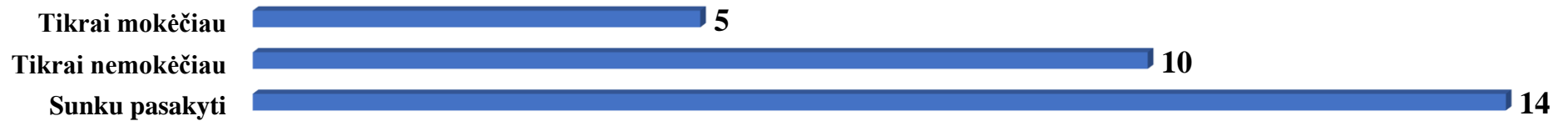
8. Kokiomis aplinkybėmis nutarėte neoficialiai atsilyginti? (jei tokio atvejo nebuvo - klausimą praleiskite) 17 respondentų

9. Ar neoficialus mokėjimas padėjo išspręsti problemą? 20 respondentų

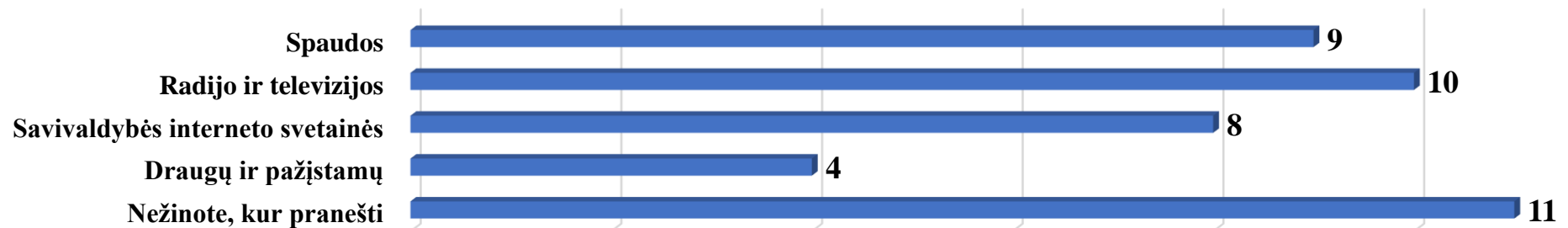
10. Ar ateityje neoficialiai mokėtumėte? 29 respondentai

11. Ar praneštumėte apie korupcijos atvejį? 31 respondentas

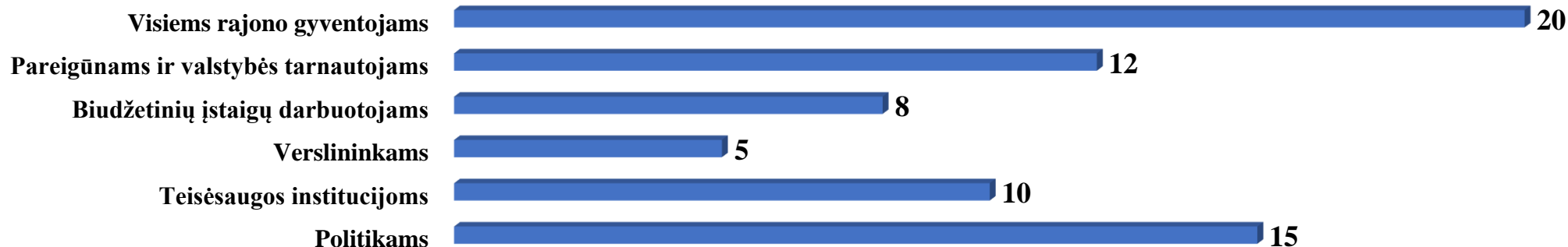
12. Iš kur sužinojote apie galimybę pranešti apie korupcijos atvejį? 31 respondentas

13. Ar liudytumėte teisme prieš korumpuotą asmenį? 32 respondentai

14. Kam tenka atsakomybė dėl korupcijos paplitimo? 32 respondentai

15. Jūsų pasiūlymas Antikorupcijos komisijai. 10 respondentų

- Niekas nesiima kovoti su korupcija ir nemanau, kad vienas specialistas susidoros.
- Keisti įsisenėjusius savivaldos darbuotojus, kur darbo vietos pasidarę paveldimos iš kartos į kartą.
- Buvę ir esami Molėtų rajono tarybos nariai daro įtaką seniūnams, pareigūnams, dėl to pasinaudodami įtaka teikia įvairias paslaugas. Seniūnai savo ruožtu piktnaudžiauja valdydami finansus ar priimdami sprendimus. Reikėtų pradėti skelbti tarybos narių sprendimų projektus per TAPIS ir suteikti galimybę žmonėms pateikti pastabas iki svarstymo. Išskaidrinti viešuosius pirkimus ir užtikrinti, kad darbai būtų atlikti ir priimti pagal sutartis ir technines specifikacijas. Pavyzdžiui, UAB ***** pasirašė daug sutarčių, apie kurias nebuvo skelbta viešai. Sutartyje nurodyti darbai neatliekami ir nekontroliuojamos jų apimtys. **Pastaba: Visos savivaldybės sudarytos sutartys viešinamos Viešųjų pirkimų portale <https://bit.ly/3CDO7Jr>**
- Įstaigos turi viešai deklaruoti ir įgyvendinti nulinę toleranciją bet kokio lygio korupcijai. Visuomenė turi būti aktyviai informuojama ir šviečiama apie korupcijos situaciją, pasekmes ir pan.
- Stiprybės šiam sunkiam gyvenimo kely.
- Būtina viešinti visus korupcijos atvejus.
- Energingai rauti piktžoles.
- Pasiūlymų nėra (neturiu).

Apibendrinimas

Vertindami korupcijos apraiškų sistemiškumą valstybiniame, savivaldos ir privačiame sektoriuose, 25% respondentų mano, jog korupcija įsigalėjusi visame viešajame sektoriuje, 9,4% - visame privačiame versle. Pavienių atvejų apraiškas Savivaldybėje ir jos padaliniuose nurodo 34,4 %, valstybinėse įstaigose 46,9%. 9,4 % atsakė, jog korupcijos Molėtų rajone nėra, 25% mano, jog pavienių atvejų pasitaiko ir privačiose įmonėse .

Pagal paplitimą ir kiekį didelė dalis respondentų mano, jog korupcija aptinkama visose viešojo administravimo ir su viešomis paslaugomis susijusiose srityse, o daugiausiai jos apraiškų, manoma, yra žemėtvarkos 45,2%, medicinos įstaigose 41,9%, savivaldoje 41,9%, savivaldybės įmonėse 35,5%. Svarbiausios priežastys, leidžiančios plisti korupcijai, respondentų manymu, yra netobuli teisės aktai, dėl ko sunku įrodyti korupcijos faktus (44,8%), per daug biurokratizuotos viešosios/administracinės paslaugos (31 %), visuomenės aktyvumo stoka (31%), per didelės pareigūnų ir tarnautojų galios (27,6%), per maži atlyginimai (20,7%). Respondentų manymu, didžiausia atsakomybė dėl korupcijos paplitimo tenka visiems rajono gyventojams (62,5%), politikams (46,9%), pareigūnams ir valstybės tarnautojams (37,5%), teisėsaugos institucijoms (31,3%), o mažiausiai atsakingi verslininkai (15,6%).

Apklausos dalyviai mano, jog iš Savivaldybės padalinių didžiausia korupcijos apraiškų grėsmė yra tuose, kurie susiję su leidimų išdavimu statyboms, jų priežiūra, tiesiogine investicine veikla ir viešo pirkimo procedūromis: Statybos ir žemės ūkio 50%, Architektūros ir teritorijų planavimo 46,4%, Viešųjų pirkimų 42,9%, Strateginio planavimo ir investicijų – 21,4%, taip pat seniūnijose 17,9%, Savivaldybės taryboje 17,9%.

Iš savivaldybės įstaigų ir įmonių, respondentų nuomone, didžiausia korupcijos apraiškų galimybė yra sveikatos priežiūros įstaigose: ligoninėje 52 %, PSPC – 48%, UAB „Molėtų vanduo 16%, UAB „Molėtų švara“ 16%, Molėtų šiluma 12%. Iš ugdymo ir globos įstaigų išskirti darželiai: „Saulutė 8 %, „Vyturėlis 4%, Alantos senelių namai 8%.

50% respondentų nurodė, jog patiems teko neoficialiai mokėti, iš jų 75 % - sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojui, 18,8% valstybės tarnautojui, 12,5% politikui. 64,7% girdėję iš kitų, kad reikia, 52,9% gavę netiesioginę užuominą, 11,8% savo iniciatyva. 90% neoficialiai mokėjusių nurodo, kad tai padėjo arba iš dalies padėjo išspręsti problemą, 10c - visiškai nepadėjo. 34,5% nurodė, kad ateityje neoficialiai tikrai nemokėtų, 48,3% abejoja, o 17,2% pasiryžę neoficialiai mokėti.

12,9% respondentų nurodė, jog tikrai praneštų apie korupcijos atvejį, beveik pusė tikrai nepraneštų (41,9%), tiek pat neapsisprendusių.

Apklausos dalyviai nurodė, jog pagrindinę informaciją apie galimybę veikti prieš korumpuotus asmenis, gauna iš radijo ir televizijos (32,3 %), spaudos (29 %), Savivaldybės interneto svetainės 25,8 %, trečdalis – 35,5% nežino, kur ir kam galėtų pranešti apie korupciją. 28,1% liudytų teisme prieš korumpuotą asmenį, 31,3% neliudytų, 40,6% galbūt liudytų.

Apklausos rezultatai gali būti vertinami, kaip bendrosios gyventojų nuomonės tendencijos, veikiamos įvairių informacijos šaltinių, nebūtinai asmeninės patirties, taip pat parodantys, kurias sritis gyventojai laiko rizikingiausiomis.

Viešųjų ryšių ir informatikos skyrius